ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1ου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης (εντ. ΑΠΘ)

Η ψηφιακή ασφάλεια αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτικής ασφάλειας του σχολείου μας σε θέματα συμπεριφοράς στο διαδίκτυο, καταπολέμησης του εκφοβισμού, προστασίας προσωπικών δεδομένων, πνευματικών δικαιωμάτων και προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών.

Συγκεκριμένα, λαμβάνονται σοβαρά υπόψη θέματα σχετικά με:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Υποδομή: Το σχολείο μας διαθέτει ενημερωμένα συστήματα ασφάλειας και λογισμικό προστασίας από κακόβουλο λογισμικό σε κάθε υπολογιστική συσκευή του σχολείου. Ορισμένοι από τους εκπαιδευτικούς έχουν συμμετάσχει και εξακολουθούν να συμμετέχουν σε επιμορφωτικές δράσεις σε θέματα ψηφιακής ασφάλειας και κατανοούν τόσο το περιβάλλον μάθησης όσο και διαχείρισης. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου μας φροντίζουν να ενημερώνουν το λογισμικό των υπολογιστών που χρησιμοποιούν, ενώ προωθείται ενεργά η χρήση ελεύθερου λογισμικού και λογισμικού ανοιχτού κώδικα, καθώς και ειλικρινείς ακαδημαϊκές τεχνικές και συνήθειες για την αποφυγή λογοκλοπής. Η πολιτική ψηφιακής ασφάλειας του σχολείου δίνει οδηγίες σχετικά με την ανάρμοστη ή κατάλληλη χρήση των ψηφιακών επικοινωνιών μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Οι υπολογιστές εργαστηρίου Πληροφορικής έχουν λογαριασμούς με διαφορετικούς κωδικούς πρόσβασης ανά τάξη και τμήμα. Το εργαστήριο ΤΠΕ διαθέτει διαδικτυακό διακομιστή intranet για τη διανομή εκπαιδευτικού υλικού ΤΠΕ και τη μεταφόρτωση των εργασιών των μαθητών για τη δημιουργία του ατομικού τους portfolio. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων χρησιμοποιούνται μηχανές αναζήτησης του Παγκόσμιου Ιστού με βελτιωμένη ασφάλεια. Λογισμικό διαχείρισης τάξης χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση, την επίβλεψη των δραστηριοτήτων των μαθητών και την κεντρική διαχείριση των υπολογιστών των μαθητών από τον υπολογιστή του δασκάλου.

Πολιτική: Η διεύθυνση του σχολείου με τη συνεργασία του εκπαιδευτικού Πληροφορικής και τη συνδρομή όλων των εκπαιδευτικών ελέγχει τα θέματα που αφορούν την πολιτική ψηφιακής ασφάλειας του σχολείου, ενώ συζητούνται σε όλο το σχολείο.

Το σχολείο μας έχει διοργανώσει τα περασμένα χρόνια ειδικές επιμορφώσεις σχετικές με την ασφάλεια και προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο, ενώ παροτρύνει και τους γονείς να συμμετέχουν σε αντίστοιχες δραστηριότητες.

Η πολιτική ψηφιακής ασφάλειας του σχολείου μας καλύπτει τη χρήση ψηφιακού βίντεο και εικόνας, την προστασία προσωπικών δεδομένων, θέματα σχετικά με ακατάλληλες δραστηριότητες, πνευματικά δικαιώματα, χρήση κινητών συσκευών, παράνομων εικόνων και ηλεκτρονικού εκφοβισμού.

Πρακτική: Υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία διαχείρισης περιστατικών που αφορούν θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο. Ενημερώνεται αρχικά η διεύθυνση του σχολείου, η οποία με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού Πληροφορικής και των άλλων μελών της σχολικής κοινότητας, προσπαθεί να

επιλύσει το περιστατικό. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου ενθαρρύνονται να επιμορφώνονται σε θέματα ψηφιακής ασφάλειας.

Παρέχονται επίσης σαφής οδηγίες προς τους μαθητές για την ασφαλή χρήση συσκευών και υπηρεσιών στο σχολείο και το σπίτι τους.

Συγκεκριμένα:

Χρήση αφαιρούμενων συσκευών

- Επιτρέπεται η χρήση αφαιρούμενων συσκευών (π.χ. USB sticks) για τις εργασίες του σχολείου. (Σχετικές οδηγίες χρήσης δίνονται στους μαθητές κατά την ώρα του σχετικού μαθήματος πληροφορικής).

- Τα αφαιρούμενα μέσα πρέπει να ελέγχονται από λογισμικό προστασίας για ιούς (antivirus) για να αποφευχθεί η μόλυνση του συγκεκριμένου υπολογιστή ή ακόμα και του τοπικού δικτύου.

Προστασία προσωπικών δεδομένων

- Οι κωδικοί του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι αυστηρά προσωπικοί και δεν διανέμονται μεταξύ μαθητών.

- Κατά την χρησιμοποίηση των διαδικτυακών εργαλείων Web 2.0 οι μαθητές πρέπει να κάνουν έξοδο (sign out/log out) μετά το πέρας της εργασίας τους.

- Ηλεκτρονικά μηνύματα (emails) που στέλνονται από τους εκπαιδευτικούς προς τους γονείς/κηδεμόνες να γίνονται με τη μέθοδο της «Κρυφής κοινοποίησης», έτσι ώστε να προστατευθούν τα προσωπικά τους δεδομένα.

Προστασία από κακόβουλο λογισμικό

- Στις περιπτώσεις που θα κάνετε χρήση του προσωπικού σας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αν χρειαστεί να κατεβάσετε κάποιο αρχείο οποιασδήποτε μορφής θα πρέπει, πριν το ανοίξετε, να το ελέγξετε με το πρόγραμμα προστασίας από ιούς (antivirus).

- Εάν εντοπίσετε κάποιο παράξενο αρχείο στο ηλεκτρονικό σας ταχυδρομείο να ενημερώσετε τους γονείς και κηδεμόνες σας ή τον υπεύθυνο του χώρου που βρίσκεστε.

- Αν αντιγράφετε αρχεία από φορητή συσκευή μαθητή (π.χ. εργασία), πρέπει πρώτα να κάνετε έλεγχο της συσκευής με το πρόγραμμα προστασίας από ιούς (antivirus).

Ασφαλείς κωδικοί

- Δημιουργήστε κωδικό που να περιέχει τουλάχιστον οκτώ (8) χαρακτήρες και να αποτελείται από γράμματα πεζά και κεφαλαία, αριθμούς, σύμβολα.

- Εάν πρέπει να γράψετε τον κωδικό σας κάπου, αυτός θα πρέπει να φυλάσσεται μακριά από την συσκευή που δίνει πρόσβαση και να μην είναι σε ένα μεμονωμένο χαρτάκι.

- Να αλλάζετε τον κωδικό σας ανά τακτά χρονικά διαστήματα (π.χ. κάθε έξι μήνες).

- Δεν αποθηκεύουμε ποτέ τον κωδικό σύνδεσής μας σε κοινόχρηστο υπολογιστή (π.χ. στον υπολογιστή της τάξης ή του εργαστηρίου, στον φυλλομετρητή που χρησιμοποιούμε, Google Chrome, Mozilla Firefox, κ.α.).

- Προσέχουμε όταν πληκτρολογούμε τον κωδικό μας να μην βρίσκεται κάποιος μαθητής δίπλα μας.

Χρήση φορητών συσκευών στο σχολείο

Υποδομή: Το ασύρματο δίκτυο (Wi-Fi) του σχολείου μας χρησιμοποιείται από τους υπολογιστές και τις φορητές συσκευές (ταμπλέτες) του σχολείου, ενώ στο συγκεκριμένο δίκτυο δεν μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση οι μαθητές με δικές τους συσκευές (π.χ. κινητά τηλέφωνα ή ταμπλέτες).

Πολιτική: Η Πολιτική Ορθής Χρήσης παρέχει ένα αυστηρό πρωτόκολλο για τη χρήση των κινητών τηλεφώνων στο σχολείο βάσει και των οδηγιών του Υπουργείου και περιέχει ξεκάθαρες κατευθυντήριες οδηγίες για την κατοχή, τη χρήση κινητών τηλεφώνων στο σχολείο και τις συνέπειες παραβίασής της.

Πρακτική: Η χρήση φορητών συσκευών είναι εποικοδομητικά ενσωματωμένη στο σχολικό πρόγραμμα και γίνεται όταν παρίσταται ανάγκη κατά την υλοποίηση προγραμμάτων (σχολικών δραστηριοτήτων, Erasmus+, eTwinning). Οι εκπαιδευτικοί δεν κάνουν χρήση των κινητών τους τηλεφώνων κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας εκτός εάν παραστεί ανάγκη ή η χρήση τους σχετίζεται με την υλοποίηση κάποιας δράσης. Εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς είναι απολύτως ενήμεροι για τις πολιτικές αναφορικά με την κατοχή και χρήση κινητών στο χώρο του σχολείου, ενώ από το προσωπικό του σχολείου εφαρμόζεται μία αυστηρή διαδικασία για τη διαχείριση παραβιάσεων της πολιτικής για τα κινητά και την κατάσχεση τους.

Συγκεκριμένα:

- Δεν επιτρέπεται η κατοχή και χρήση κινητών τηλεφώνων στο σχολείο καθώς και κατά τη διάρκεια σχολικών εκδρομών και εορτών.

- Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη για κατοχή και χρήση κινητού τηλεφώνου, ενημερώνεται ο δάσκαλος, στον οποίο ο μαθητής δίνει το τηλέφωνο κατά την προσέλευση στο σχολείο και ενημερώνει σχετικά τον εκπαιδευτικό της τάξης ενώ το παίρνει κατά την αποχώρησή του στη λήξη του σχολικού ωραρίου.

- Η χρήση των κινητών τηλεφώνων στο σχολείο γίνεται μόνο όταν και εφόσον πραγματοποιείται κάποια δράση κατά την υλοποίηση προγραμμάτων (σχολικών δραστηριοτήτων, Erasmus+, eTwinning).

- Σε περίπτωση που μαθητής φέρει φορητή συσκευή στο σχολείο, αυτή κρατείται από το δάσκαλο ή το διευθυντή, γίνονται οι απαραίτητες συστάσεις και ο μαθητής παίρνει τη συσκευή κατά την αποχώρησή του από το σχολείο.

Λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών και βίντεο στο σχολείο

Υποδομή: Οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι να ελέγχουν ότι δεν δημοσιεύονται προσωπικά δεδομένα δίπλα στις φωτογραφίες των μαθητών στην ιστοσελίδα του σχολείου ή σε οποιαδήποτε άλλο δικτυακό τόπο σχετικό με το σχολείο.

Πολιτική: Υπάρχει ξεκάθαρη πολιτική με συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές από το Υπουργείο παιδείας για τις φωτογραφίες και τις εικόνες. Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς, οι μαθητές και η ευρύτερη σχολική κοινότητα είναι ενημερωμένοι και η πολιτική του σχολείου τους υπενθυμίζεται τακτικά με τη χρήση και της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης Γονικής Συγκατάθεσης.

Πρακτική: Στην ιστοσελίδα του σχολείου μας υπάρχουν ξεχωριστά μενού για: α) θέματα που σχετίζονται με την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο καθώς επίσης και συμβουλές για γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς και β) με όλα τα έγγραφα και βοηθητικά αρχεία (φόρμες συναίνεσης για φωτογραφίες και βίντεο) όπου όλοι οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς έχουν πρόσβαση.

Όλη η κοινότητα του σχολείου, μαθητές και εκπαιδευτικοί είναι ενήμεροι σχετικά με τις φωτογραφίες και τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ενώ κανένας εκπαιδευτικός δεν διατηρεί στα προφίλ του επαφές με τους εν ενεργεία μαθητές του σχολείου μας.

Συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός που υλοποιεί προγράμματα (σχολικών δραστηριοτήτων, Erasmus+, eTwinning) είναι υποχρεωμένος να διανείμει στους μαθητές το σχετικό έντυπο γονικής συγκατάθεσης για τη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών και βίντεο.

- Σε περίπτωση που οι γονείς δε συναινούν στη λήψη και δημοσίευση φωτογραφιών και βίντεο των παιδιών τους, ο εκπαιδευτικός είναι υποχρεωμένος να το λάβει υπόψη του κατά την υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων.

- Κανένας εκπαιδευτικός του σχολείου δεν επιτρέπεται να διατηρεί στα προφίλ του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επαφές με τους εν ενεργεία μαθητές του σχολείου μας.

- Συστήνεται στους εκπαιδευτικούς να μην εμπλέκονται σε συζητήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε θέματα που αφορούν στη λειτουργία του σχολείου και διασύρουν τη φήμη του σχολείου.

- Οι μαθητές ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν φωτογραφίες και βίντεο ή μουσική από το διαδίκτυο σεβόμενοι τα πνευματικά δικαιώματα και πάντα αναφέροντας τις πηγές τους.

- Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν στο χώρο του σχολείου τα κοινωνικά δίκτυα, στα οποία μπορεί να έχουν λογαριασμό.

- Στο μάθημα της Πληροφορικής οι μαθητές του σχολείου εκπαιδεύονται και ενημερώνονται για θέματα Ασφάλειας για την προστασία τους, ενώ ενθαρρύνεται η καλή χρήση του διαδικτύου στο πλαίσιο εργασιών και απόκτησης γνώσης.

- Οι μαθητές στο μάθημα της Πληροφορικής ενημερώνονται τακτικά για ηλικιακά όρια χρήσης κοινωνικών δικτύων και παιχνιδιών.

- Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να αναπαράγουν υλικό που έχει δημιουργηθεί στο σχολείο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στα οποία μπορεί να διατηρούν λογαριασμό.

- Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής υποστεί διαδικτυακή απειλή ή προσβολή καλείται να ενημερώσει τον εκπαιδευτικό της τάξης ή τη διεύθυνση του σχολείου.

Ενσωμάτωση της ψηφιακής ασφάλειας στο σχολικό πρόγραμμα

Υποδομή: Η ψηφιακή υποδομή είναι επαρκώς ασφαλής γιατί υπαγόμαστε στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και η πρόσβαση στο Διαδίκτυο φιλτράρεται, αυτό όμως δεν περιορίζει την ικανότητα των μαθητών να εξερευνούν τις πολλές δυνατότητες του διαδικτύου.

Πολιτική: Η πολιτική του σχολείου αναφέρεται συγκεκριμένα στην ενσωμάτωση της ψηφιακής ασφάλειας σε όλο το σχολικό πρόγραμμα, ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί να έχουν επίγνωση της κοινής ευθύνης τους.

Πρακτική: Η ψηφιακή ασφάλεια διδάσκεται στο σχολείο μας κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Πληροφορικής, κατά τη διάρκεια υλοποίησης προγραμμάτων (σχολικών δραστηριοτήτων, Erasmus+, eTwinning) καθώς και αφορμής δοθείσης με την εξέταση κάποιας σχετικής ενότητας από τα σχολικά εγχειρίδια. Αρκετοί από τους εκπαιδευτικούς του σχολείου μας λαμβάνουν επιμόρφωση στην ψηφιακή ασφάλεια, ενώ οι μαθητές μας λαμβάνουν ειδική καθοδήγηση με την εξέταση κάποιου σχετικού θέματος. Θα πρέπει, όμως να αναφερθεί ότι το σχολείο μας δεν παρέχει υποστήριξη στους μαθητές μας για την ψηφιακή ασφάλεια και σε χρόνο εκτός σχολικού ωραρίου.

Το σχολείο μας διοργανώνει ειδικές εκδηλώσεις, ημερίδες και επιμορφώσεις σε θέματα ψηφιακής ασφάλειας για γονείς, μαθητές αλλά και τους εκπαιδευτικούς.

Συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός της Πληροφορικής διδάσκει θέματα ψηφιακής ασφάλειας κατά τη διάρκεια του μαθήματός του.

- Οι εκπαιδευτικοί των τμημάτων είναι υποχρεωμένοι να διδάσκουν και να συζητούν θέματα ψηφιακής ασφάλειας στους μαθητές τους κατά τη διάρκεια υλοποίησης προγραμμάτων (σχολικών δραστηριοτήτων, Erasmus+, eTwinning) καθώς και αφορμής δοθείσης με την εξέταση κάποιας σχετικής ενότητας από τα σχολικά εγχειρίδια.

- Μαθητές και εκπαιδευτικοί είναι ενήμεροι για την πολιτική χρήσης εικόνων, μουσικής και βίντεο από το διαδίκτυο ενώ καταβάλλεται προσπάθεια να χρησιμοποιείται υλικό που δεν υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα (όταν αυτό είναι εφικτό γίνεται χρήση μουσικής και εικόνων που είναι παραγωγή εκπαιδευτικών ή και των μαθητών του σχολείου μας).

Μαθήματα εκπαίδευσης για την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο

Πολιτική: Όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου μας είναι ενήμερο και κατανοεί την Πολιτική Ορθής Χρήσης για την ασφάλεια στο διαδίκτυο, ενώ ενημερώνεται για θέματα ψηφιακής ασφάλειας.

Πρακτική: Μέρος του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου έχει κατά καιρούς λάβει επιμόρφωση για την ψηφιακή ασφάλεια.

Η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών είναι σχετική και αντιμετωπίζει τρέχοντα θέματα για την ψηφιακή ασφάλεια. Πηγές εκπαίδευσης στην ψηφιακή ασφάλεια αποτελούν αναγνωρισμένοι φορείς στον τομέα της Ασφάλειας στο Διαδίκτυο. (π.χ. safer internet).

Πληροφορίες για τους γονείς

Πολιτική: Υλικό σχετικό με την ψηφιακή ασφάλεια είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του σχολείου ενώ καλούνται οι γονείς να αναλάβουν ενεργό ρόλο για την ψηφιακή ασφάλεια του σχολείου και να ενισχύουν βασικά της μηνύματα μέσω και των συστάσεων προς τα παιδιά τους

Πρακτική: Οι γονείς ενημερώνονται σε θέματα ψηφιακής ασφάλειας με την αποστολή της έγγραφης δήλωσης γονικής συγκατάθεσης σχετικά με τη δημοσίευση φωτογραφιών ή βίντεο στην ιστοσελίδα του σχολείου, ενώ οι μαθητές μας εμπλέκονται στη διανομή μηνυμάτων για την ψηφιακή ασφάλεια προς τους γονείς.

Οι γονείς ενημερώνονται για τις ειδικές εκδηλώσεις σχετικές με την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο που κατά καιρούς διοργανώνει το σχολείο μας για γονείς και παιδιά.

Οι γονείς, μέσω του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, μπορούν να προτείνουν θέματα σχετικά με την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο, για τα οποία θα επιθυμούσαν να λάβουν ενημέρωση. Επίσης μπορούν σε συνεργασία με την διεύθυνση και το διδακτικό προσωπικό του σχολείου μας να διοργανώσουν εκδηλώσεις επιμόρφωσης για τους γονείς και τους μαθητές.